

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. huhtikuuta 2021
(OR. en)

8129/21

COHAFA 37
FIN 312
DEVGEN 78
COAFR 102
MAMA 69

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	7857/21
Asia:	Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 2/2021: "EU:n humanitaarinen apu koulutukseen: auttaa hädänalaisia lapsia, mutta avun olisi oltava pitkäaikaisempaa ja tavoitettava enemmän tyttöjä" – Neuvoston päätelmät (23. huhtikuuta 2021)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena 23. huhtikuuta 2021 kirjallisella menettelyllä hyväksytyt neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta nro 2/2021 "EU:n humanitaarinen apu koulutukseen: auttaa hädänalaisia lapsia, mutta avun olisi oltava pitkäaikaisempaa ja tavoitettava enemmän tyttöjä".

Neuvoston päätelmät**Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta nro 2/2021:****"EU:n humanitaarinen apu koulutukseen: auttaa hädänalaisia lapsia, mutta avun olisi oltava pitkäaikaisempaa ja tavoitettava enemmän tyttöjä"**

1. Neuvosto panee merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 2/2021 nimeltä "EU:n humanitaarinen apu koulutukseen: auttaa hädänalaisia lapsia, mutta avun olisi oltava pitkäaikaisempaa ja tavoitettava enemmän tyttöjä". Kertomuksessa tarkasteltiin Jordaniassa ja Ugandassa vuosina 2017–2019 toteutettuja hankkeita, ja sen tarkoituksena oli arvioida EU:n koulutukseen suuntaaman humanitaarisen avun tehokkuutta.
2. Koulutus on ensiarvoisen tärkeää humanitaarisissa kriiseissä eläville lapsille. Virallisen oppimisen tulosten lisäksi se kehittää selviytymiskykyä, tarjoaa välitöntä fyysistä suojaa muun muassa sukupuoliperusteiselta väkivallalta ja voi lievittää psykososiaalisia vaikutuksia, joita lapsille aiheutuu traumaista. Koulutukseen suunnattu humanitaarinen apu on olennainen osa yhdenmukista toimintatapaa, jota sovelletaan kestävään kehitykseen, humanitaarisiin toimiin sekä konfliktinestoon ja rauhanrakentamiseen. Ennen kaikkea se antaa lapsille toivoa tulevast.
3. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että komissio on lisännyt merkittävästi investointejaan koulutukseen suunnattavaan apuun, joka oli 10 prosenttia humanitaarisen avun määrärahoista vuonna 2019 verrattuna ainoastaan yhteen prosenttiin vuonna 2015. Tältä osin neuvosto ilmaisee tyytyväisyytensä komission sitoumukseen jatkaa koulutuksen toteutumisen tukemista hätätilanteissa sekä laajentaa työtä tällä alalla, jotta varmistetaan osallistavan elinikäisen oppimisen ja turvallisen, tasapuolisen ja laadukkaan koulutuksen saatavuus kaikilla tasoilla.
4. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että komissio on, kuten tilintarkastustuomioistuin toteaa, hallinnoinut hätätilanteissa annettavaa koulutusta yleisesti ottaen vaikuttavasti ja että hankkeiden todettiin olleen merkityksellisiä ja hyvin koordinoituja ja tuottaneen odotettuja tuloksia koulutuksen tarjoamisessa hädänalaisille lapsille humanitaarisen avun puitteissa.

5. Neuvosto toistaa, että humanitaarisen toiminnan olisi perustuttava tarvepohjaiseen lähestymistapaan, jossa otetaan huomioon kuhunkin humanitaariseen tilanteeseen liittyvät erilaiset haasteet ja toimijat. Tässä yhteydessä yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa voi varmistaa tehokkaan vastauksen paikallisiin tarpeisiin ja auttaa tunnistamaan yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevat ihmiset ja tukemaan heitä. Lisäksi neuvosto panee merkille covid-19-pandemian aiheuttamat kasvavat haasteet, jotka liittyvät edunsaajien tavoittamiseen, koulutustoimien toteuttamiseen ja aiemmin asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen ja korostavat tarvetta mukauttaa hankesuunnittelua ja sen käytännön toteutusta. Kaikki nämä pandemiasta johtuvat rajoitteet vaikuttavat koulutuksen tarjoamiseen hätätilanteissa ja vielä enemmän naisten ja tyttöjen tukemiseen ja hyvinvointiin.
6. Neuvosto panee merkille, että tarkastuksessa yksilöitiin seuraavat alat, joilla on parantamisen varaa: ECHOn tehostetun toimintavalmiuden yhteydessä tuotettua ohjeistusta olisi hyödynnettävä paremmin; hankkeita olisi kohdennettava suurempaan määrään tyttöjä ja niillä olisi tavoitettava suurempi määrä tyttöjä; ohjelmat olisi suunniteltava niin pitkäksi aikaa, että niillä vastataan riittävällä tavalla lasten koulutustarpeisiin; hankkeiden kustannusanalyysia ja mahdollisuuksia kustannustehokkuuden parantamiseen olisi tehostettava; ja hankkeissa, joissa koulunkäynnistä maksetaan, olisi keskityttävä aiempaa enemmän pitkän aikavälin ratkaisuihin, joilla vähennetään edunsaajien riippuvuutta käteisavustuksista.
7. Neuvosto on tyytyväinen tilintarkastustuomioistuimen antamiin seuraaviin viiteen suositukseen:
 1. tehostetun toimintavalmiuden hankkeiden tuloksia on syytä hyödyntää aiempaa enemmän;
 2. tytöille on kohdistettava koulutushankkeissa enemmän tukea;
 3. pitkittyneissä kriiseissä on tarjottava pitkäkestoista rahoitusta;
 4. kustannusanalyysia koulutushankkeiden valinta- ja seurantavaiheessa on parannettava;
 5. kestävyyttä on parannettava hankkeissa, joissa koulunkäynnistä maksetaan.

TEHOSTETTU TOIMINTAVALMIUS

8. Tehostetun toimintavalmiuden ohjelmasta (ERC) myönnettävällä erityisellä ECHOn rahoituksella tuetaan maailmanlaajuisia, strategisia ja osallistavia aloitteita, joiden tavoitteena on lisätä humanitaarisen yhteisön valmiuksia vastata kriiseihin mahdollisimman vaikuttavalla ja tehokkaalla tavalla. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että ERC:ssä on keskitytty järjestelmän vahvistamiseen ja globaalien julkishyödykkeiden tuottamiseen humanitaarisen avun alalla. Se panee kuitenkin merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan komissio on vain harvoin hyödyntänyt hätätilanteissa annettavaa koulutusta koskevien ERC-hankkeiden tuloksia samoin kuin ohjeistusta hätätilanteissa annettavan koulutuksen laadun mittaamiseksi, mikä on keskeinen tehokkuuden kriteeri. Se kannustaa komissiota integroimaan järjestelmällisemmin ERC:n tuella kehitettyjä asiaankuuluvia välineitä hätätilanteissa annettavaa koulutusta koskevissa toimissaan, jotta toteutuskumppanien toimintavalmius saataisiin maksimoitua.

TUKI TYTÖILLE

9. Neuvosto katsoo, että humanitaarisella avulla olisi pyrittävä tavoittamaan haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmiset. Kriisitilanteessa naiset ja tytöt, mukaan lukien vammaiset naiset ja lapset, ovat suuremmassa vaarassa joutua väkivallan kohteeksi ja vaikeuksiin keskeisten palvelujen, kuten koulutuksen, saannissa. Tältä osin neuvosto korostaa, että hätätilanteissa annettavan koulutuksen suunnittelun ja tarjoamisen/toteutuksen olisi oltava sukupuolisensitiivistä, osallistavaa ja helposti saavutettavaa.
10. Neuvosto on huolestunut tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, jonka mukaan EU:n rahoittamia hankkeita ei kohdenneta riittävässä määrin tyttöihin tai niillä ei tavoiteta riittävää määrää tyttöjä. Neuvosto myöntää kuitenkin, että yksittäisten tavoitteiden saavuttamiseen liittyy haasteita, sillä humanitaarisen avun antamisen olisi perustuttava tarveanalyysiin, joihin kunkin tilanteen erityispiirteet vaikuttavat.

11. Neuvosto kehottaa komissiota edelleen lisäämään sukupuolten tasa-arvon huomioon ottamista koulutusohjelmissa sekä tyttöjen ja nuorten naisten koulutuksessa, tukemaan yhteisölle suunnattuja tiedotuskampanjoita, torjumaan sukupuoliperusteista väkivaltaa, vahvistamaan opettajankoulutusta sukupuolten tasa-arvoon ja sukupuoliperusteiseen väkivaltaan liittyvissä kysymyksissä, tukemaan ja lisäämään naisopettajien määrää ja puuttumaan sukupuolten väliseen digitaaliseen kuiluun, joka vaikuttaa erityisesti tyttöihin covid-19-pandemian yhteydessä.
12. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että komissio on sitoutunut tehostamaan ja seuraamaan sukupuoliulottuvuutta koulutushankkeissa, ja arvostaa sitä, että komissio keskittyy omaksumaan osallistavan ja yhdenmisen toimintatavan, jolla vastataan sekä poikien että tyttöjen kiireellisimpiin tarpeisiin.

HANKKEIDEN PITKÄAIKAINEN RAHOITUS JA KESTO

13. Neuvosto arvostaa komission pyrkimyksiä rahoittaa hätätilanteissa annettavaa koulutusta koskevia hankkeita, jotka on mukautettu kouluvuoden keston ja kattavat vähintään yhden kokonaisen lukuvuoden, ja sitä, että se alkaa asettaa etusijalle 24 kuukauden pituisia hankkeita. Se on tilintarkastustuomioistuimen kanssa samaa mieltä siitä, että monivuotinen rahoitus on myös Grand Bargain -sopimuksen sitoumusten mukaista ja vaikuttaa myönteisesti hätätilanteissa annettavan koulutuksen tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen.
14. Samalla neuvosto toistaa, että hankkeiden keston olisi oltava tilannekohtainen ja varmistettava nopea mutta kattava toiminta, joka mahdollistaa turvallisten tilojen tarjoamisen lapsille. Lisäksi neuvosto toteaa, että lyhyen aikavälin koulutustoimet voivat olla ratkaisevan tärkeitä, mutta koulutustarpeet ovat pitkittyneissä kriiseissä yleensä keskipitkän ja pitkän aikavälin luonteisia.

15. Tältä osin neuvosto panee merkille kertomuksen havainnon, jonka mukaan useimpien arvioitujen hankkeiden kesto ei riittänyt lasten koulutustarpeisiin vastaamiseen pitkittyneen kriisin keskellä. Se kannattaa kertomuksessa esitettyä suositusta siitä, että komission olisi tarjottava pidemmän aikavälin rahoitusta koulutukseen pitkittyneissä kriiseissä. Neuvosto on tyytyväinen ECHOn viimeaikaiseen edistymiseen monivuotisen rahoituksen lisäämisessä ja kehottaa komissiota nopeuttamaan tätä prosessia. Neuvosto myös korostaa, että komission on tehostettava toimiaan joustavamman rahoituksen tarjoamiseksi.
16. Neuvosto kannustaa myös vahvistamaan kumppanuuksia yhteisöjen ja toteutuskumppaneiden kanssa käyttäen osallistavaan tarvearviointiin perustuvaa koordinoitua toimintatapaa, jotta voidaan varmistaa komission tuen jatkuminen tehokkaasti. Humanitaaristen avustustoimien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon olisi otettava mukaan paikallinen väestö ja monenlaisia kansalaisyhteiskunnan toimijoita, jotka toimivat usein lähellä kriisistä kärsiviä yhteisöjä. Tämä osallistava menetelmä olisi integroitava sellaisten koordinoitujen ja monialaisten tarvearvioiden muodostamaan laajempaan toimintatapaan, jotka edistävät koordinoitua ja kestävyttä esimerkiksi tiivistämällä hätätilanteissa annettavan koulutuksen ja toimeentuloa koskevan ohjelmasuunnittelun välisiä yhteyksiä.

KUSTANNUSANALYYSI JA TEHOKKUUS

17. Neuvosto korostaa, että hankkeiden valinnassa, toteutuksessa ja arvioinnissa on tärkeää pyrkiä mahdollisimman suureen kustannustehokkuuteen. Tätä varten se suhtautuu myönteisesti kertomuksessa esitettyyn suositukseen parantaa kustannusanalyysia hankkeiden valinnan ja toteutuksen osalta ja kiinnittää huomiota komission vastuuseen tehostaa hätätilanteissa ja pitkittyneissä kriiseissä annettavaan koulutukseen liittyvien rahoitustoimiensa seurantaan. Neuvosto arvostaa komission pyrkimyksiä saada parempi käsitys hankkeiden kustannuksista ja parantaa ehdotusten vertailua valintavaiheessa.

18. Neuvosto kehottaa komissiota hyödyntämään käteisvaroina tai kuponkeina annettavan avun koko potentiaalin tehokkaana ja kustannustehokkaana humanitaarisena apuvälineenä. Kustannustehokkuuden lisäämiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi humanitaarisia kumppaneita kannustetaan liittymään yhdenmukaistettuihin käteisavustusten toimitusjärjestelmiin, mikäli mahdollista ja asianmukaista.

KOULUNKÄYNNISTÄ MAKSAMINEN

19. Neuvosto toteaa, että hankkeilla, joissa koulunkäynnistä maksetaan, parannetaan lasten selviytymiskykyä erityisesti poistamalla koulutuksen fyysisiä ja taloudellisia esteitä, antamalla lapsille mahdollisuus osallistua viralliseen koulutukseen, tarjoamalla kannustin lapsityövoiman käytön vähentämiseen ja vähentämällä riskiä turvautua haitallisiin selviytymiskeinoihin. Se toteaa kuitenkin, että tämän tyyppisiä toimia ei voida pitää pitkän aikavälin ratkaisuna.
20. Neuvosto kehottaa komissiota laatimaan vaihtoehtoja selviytymiskykyä parantaville pitkän aikavälin ratkaisuille, esimerkiksi kehittämällä vaihtoehtoisia ohjelmia ja strategioita koulunkäynnistä maksamiseen liittyvistä hankkeista irtaantumiseksi, jotta vältetään tukivajeen syntyminen. Neuvosto näkee mahdollisuuksia vahvistaa strategisia ja operatiivisia yhteyksiä pitkän aikavälin ohjelmiin, muun muassa sosiaaliseen suojeluun tai pitkän aikavälin strategioihin lasten ja heidän huoltajiensa kestävän toimeentulon saavuttamiseksi humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan välisen yhteyden pohjalta, aina kun se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista.
21. Neuvosto on tyytyväinen, että komissio on jo ryhtynyt työhön tarkastukseen perustuvien suositusten huomioimiseksi. Neuvosto pitää myönteisenä sitä, että komissio on tilintarkastustuomioistuimen ehdotuksen mukaisesti sitoutunut panemaan täysimääräisesti täytäntöön kaikki suositukset, jotka koskevat hätätilanteissa ja pitkittyneissä kriiseissä annettavaa koulutusta koskevia, tammikuusta 2022 alkaen rahoitettavia hankkeita ja toimia. Neuvosto pyytää komissiota raportoimaan sille tässä yhteydessä toteuttamistaan toimista.